KÄÄNNÖS

Euroopan unionin ja Montenegron välinen

SOPIMUS

puitteiden luomisesta Montenegron osallistumiselle Euroopan unionin kriisinhallintaoperaatioihin

EUROOPAN UNIONI

sekä

MONTENEGRO,

jäljempänä 'osapuolet', jotka

katsovat seuraavaa:

Euroopan unioni (EU) voi päättää toteuttaa toimia kriisinhallinnan alalla.

Euroopan unioni päättää, pyydetäänkö kolmansia valtioita osallistumaan EU:n kriisinhallintaoperaatioon.

Edellytykset Montenegron osallistumiselle EU:n kriisinhallintaoperaatioihin olisi määriteltävä sopimuksessa mahdollista tulevaa osallistumista koskevien puitteiden luomisesta sen sijaan, että nämä edellytykset määriteltäisiin kunkin tällaisen operaation osalta tapauskohtaisesti.

Tällainen sopimus ei saisi vaikuttaa Euroopan unionin päätöksenteon riippumattomuuteen eikä sillä saisi rajoittaa niiden päätösten tapauskohtaista luonnetta, jotka Montenegro tekee osallistumisestaan EU:n kriisinhallintaoperaatioon.

Tällaisen sopimuksen olisi koskettava vain tulevia EU:n kriisinhallintaoperaatioita, eikä se saisi vaikuttaa mahdollisiin olemassa oleviin sopimuksiin, jotka koskevat Montenegron osallistumista jo käynnistettyyn EU:n kriisinhallintaoperaatioon,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I JAKSO

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Osallistumiseen liittyvät päätökset

1. Euroopan unionin (EU) tehtyä päätöksen pyytää Montenegroa osallistumaan EU:n kriisinhallintaoperaatioon ja kun Montenegro on päättänyt osallistua operaatioon, Montenegro toimittaa Euroopan unionille tietoja osallistumistarjouksestaan.

2. Euroopan unioni arvioi Montenegron osuuden neuvotellen Montenegron kanssa.

3. Euroopan unioni toimittaa Montenegrolle mahdollisimman pian alustavan arvion viimeksi mainitun todennäköisestä osuudesta operaation yhteisiin kustannuksiin avustaakseen Montenegroa osallistumistarjouksen laatimisessa.

4. Euroopan unioni ilmoittaa tämän arvioinnin tuloksen Montenegrolle kirjeellä varmistaakseen Montenegron osallistumisen tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

2 artikla

Puitteet

1. Montenegro liittyy tämän sopimuksen määräysten ja tarvittavien täytäntöönpanojärjestelyjen mukaisesti neuvoston päätökseen, jolla Euroopan unionin neuvosto päättää EU:n kriisinhallintaoperaation toteuttamisesta, ja mahdollisiin päätöksiin, joilla Euroopan unionin neuvosto päättää jatkaa EU:n kriisinhallintaoperaatiota.

2. Montenegron osallistuminen EU:n kriisinhallintaoperaatioon ei vaikuta Euroopan unionin päätöksenteon riippumattomuuteen.

3 artikla

Henkilöstön ja joukkojen asema

1. Montenegron EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon lähettämän henkilöstön ja/tai EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon lähettämien joukkojen asemaan sovelletaan sopimusta operaation/joukkojen henkilöstön asemasta, jos sellainen on tehty Euroopan unionin ja sen valtion tai niiden valtioiden välillä, jossa tai joissa operaatio toteutetaan.

2. Sen valtion tai niiden valtioiden, jossa tai joissa EU:n kriisinhallintaoperaatio toteutetaan, ulkopuolella sijaitseviin esikunta- tai johtoyksiköihin lähetetyn henkilöstön asemaan sovelletaan kyseisten esikunta- tai johtoyksiköiden ja Montenegron välisiä järjestelyjä.

3. Montenegro käyttää lainkäyttövaltaansa EU:n kriisinhallintaoperaatioon osallistuvaan henkilöstöönsä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdassa tarkoitetun operaation/joukkojen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen soveltamista.

4. Montenegro vastaa kaikista EU:n kriisinhallintaoperaatioon osallistumiseen liittyvien, sen henkilöstön jäsenen esittämien tai jäsentä koskevien vaatimusten ratkaisemisesta. Montenegro huolehtii lainsäädäntönsä ja määräystensä mukaisesti sellaisten, erityisesti oikeudellisten tai kurinpidollisten, menettelyjen vireillepanosta, joihin mahdollisesti ryhdytään sen henkilöstöön kuuluvaa vastaan. Tätä koskevan julistuksen malli on tämän sopimuksen liitteenä.

5. Osapuolet sopivat luopuvansa sopimukseen perustuvia vaatimuksia lukuun ottamatta kaikista vaatimuksista toisiaan kohtaan sellaisen omaisuuden vahingoittumisen, menetyksen tai tuhoutumisen vuoksi, jonka jompikumpi osapuoli omistaa tai jota jompikumpi osapuoli käyttää, tai jommankumman osapuolen henkilöstön loukkaantumisen tai kuoleman vuoksi, joka on aiheutunut henkilöstön suorittaessa tämän sopimuksen mukaisiin toimiin liittyviä virallisia tehtäviään, paitsi jos on kyse törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä.

6. Montenegro sitoutuu antamaan tämän sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä julistuksen, joka koskee vaatimuksista luopumista mitä hyvänsä sellaista valtiota kohtaan, joka osallistuu sellaiseen EU:n kriisinhallintaoperaatioon, johon Montenegro osallistuu.

7. Euroopan unioni sitoutuu varmistamaan, että sen jäsenvaltiot antavat tämän sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä julistuksen, joka koskee vaatimuksista luopumista siltä osin, kuin on kyse Montenegron tulevasta osallistumisesta EU:n kriisinhallintaoperaatioon.

4 artikla

Turvallisuusluokitellut tiedot

Montenegron hallituksen ja Euroopan unionin välillä Brysselissä 13 päivänä syyskuuta 2010 tehdyn turvallisuusluokiteltuja tietoja koskevan sopimuksen määräyksiä sovelletaan EU:n kriisinhallintaoperaatioiden yhteydessä.

II JAKSO

MÄÄRÄYKSET OSALLISTUMISESTA SIVIILIKRIISINHALLINTAOPERAATIOIHIN

5 artikla

EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon lähetetty henkilöstö

1. Montenegro varmistaa, että sen EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon lähettämä henkilöstö noudattaa tehtäväänsä suorittaessaan

a) edellä 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua neuvoston päätöstä ja siihen tehtyjä muutoksia;

b) operaatiosuunnitelmaa;

c) täytäntöönpanotoimenpiteitä.

2. Montenegro antaa EU:n siviilikriisinhallintaoperaation johtajalle, jäljempänä 'operaation johtaja', sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäljempänä 'korkea edustaja', ajoissa tiedon kaikista muutoksista, jotka koskevat sen osallistumista EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon.

3. EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon lähetettävälle henkilöstölle suoritetaan terveystarkastus, heidät rokotetaan ja Montenegron toimivaltainen viranomainen vahvistaa lääkärintodistuksella heidän sopivuutensa tehtäviin. EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon lähetetyn henkilöstön jäsenen on esitettävä jäljennös tästä todistuksesta.

6 artikla

Johtamisjärjestely

1. Montenegron lähettämä henkilöstö suorittaa tehtävänsä ja käyttäytyy yksinomaan EU:n siviilikriisinhallintaoperaation etujen mukaisesti.

2. Kaikki henkilöstön jäsenet pysyvät edelleen täysin kansallisten viranomaistensa alaisina.

3. Kansalliset viranomaiset siirtävät operatiivisen johtosuhteen Euroopan unionille.

4. Operaation johtaja vastaa EU:n siviilikriisinhallintaoperaatiosta, ja hänelle kuuluu sitä koskeva käsky- ja valvontavalta sen paikan päällä toteuttamisen tasolla.

5. Operaation johtaja johtaa EU:n siviilikriisinhallintaoperaatiota ja vastaa sen päivittäisestä hallinnosta.

6. Montenegrolla on operaation päivittäisessä toteuttamisessa samat oikeudet ja velvollisuuden kuin kyseiseen operaatioon osallistuvilla Euroopan unionin jäsenvaltioilla 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen oikeudellisten välineiden mukaisesti.

7. Operaation johtaja vastaa EU:n siviilikriisinhallintaoperaation henkilöstön kurinpidollisesta valvonnasta. Asianomainen kansallinen viranomainen toteuttaa tarvittaessa kurinpitotoimia.

8. Montenegro nimeää yhteyspisteen, joka edustaa sen kansallista osastoa operaatiossa. Yhteyspiste raportoi operaation johtajalle kansallisista asioista ja vastaa osastonsa päivittäisestä kurinpidosta.

9. Päätöksen operaation lopettamisesta tekee Euroopan unioni, joka kuulee Montenegroa ennen päätöksen tekemistä, jos Montenegro osallistuu yhä EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioon sen lopettamispäivänä.

7 artikla

Rahoitusnäkökohdat

1. Montenegro vastaa kaikista operaatioon osallistumiseensa liittyvistä kustannuksista lukuun ottamatta operaation toimintaa koskevan talousarvion mukaisia toimintamenoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

2. Jos operaation toteuttamisvaltiosta tai -valtioista oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille aiheutuu kuolema, loukkaantuminen, vahinko taikka menetys, Montenegro maksaa korvauksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa operaation henkilöstön asemaa koskevassa sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti, jos sen on todettu olevan vastuussa tapahtumasta.

8 artikla

Toimintamenoihin osallistuminen

1. Montenegro osallistuu EU:n siviilikriisinhallintaoperaation toimintaa koskevan talousarvion rahoittamiseen.

2. Montenegron rahoitusosuus toimintaa koskevasta talousarviosta lasketaan soveltaen seuraavista kaavoista sitä, joka johtaa pienempään määrään:

a) se osuus viitteellisestä määrästä, joka määritellään suhteessa Montenegron BKTL:n osuuteen kaikkien operaation toimintatalousarvioon osallistuvien valtioiden BKTL:ien kokonaismäärästä; tai

b) se osuus toimintaa koskevan talousarvion viitteellisestä määrästä, joka määritellään suhteessa Montenegron operaatioon osallistuvan henkilöstön lukumäärän osuuteen kaikkien operaatioon osallistuvien valtioiden henkilöstön kokonaismäärästä.

3. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, Montenegro ei osallistu Euroopan unionin jäsenvaltioiden henkilöstölle maksettavien päivärahojen rahoittamiseen.

4. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, Euroopan unioni vapauttaa periaatteessa Montenegron yksittäisen EU:n siviilikriisinhallintaoperaation rahoitukseen osallistumisesta, kun:

a) Euroopan unioni päättää, että Montenegro tarjoaa merkittävän osuuden, joka on operaation kannalta keskeinen; tai

b) Montenegron BKTL henkeä kohti ei ylitä minkään Euroopan unionin jäsenvaltion BKTL:ää henkeä kohti.

5. Operaation johtajan ja Montenegron asianomaisen hallinnollisen yksikön välillä sovitaan järjestelystä, joka koskee Montenegron osuuksien suorittamista EU:n siviilikriisinhallintaoperaation toimintaa koskevaan talousarvioon. Tähän järjestelyyn sisällytetään määräykset muun muassa seuraavista asioista:

a) kyseessä oleva määrä;

b) rahoitusosuuden maksamista koskevat järjestelyt;

c) tilintarkastusmenettely.

III JAKSO

MÄÄRÄYKSET OSALLISTUMISESTA SOTILAALLISIIN KRIISINHALLINTAOPERAATIOIHIN

9 artikla

Osallistuminen EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon

1. Montenegro varmistaa, että sen EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon osallistuvat joukot ja henkilöstö noudattavat tehtävänsä suorittamisessa:

a) edellä 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua neuvoston päätöstä ja siihen tehtyjä muutoksia;

b) operaatiosuunnitelmaa;

c) täytäntöönpanotoimenpiteitä.

2. Montenegron lähettämä henkilöstö suorittaa tehtävänsä ja käyttäytyy yksinomaan EU:n sotilaallisen kriisinhallintaoperaation etujen mukaisesti.

3. Montenegro antaa EU:n operaation komentajalle ajoissa tiedon kaikista muutoksista, jotka koskevat sen osallistumista operaatioon.

10 artikla

Johtamisjärjestely

1. Kaikki EU:n sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon osallistuvat joukot ja henkilöstön jäsenet pysyvät edelleen täysin kansallisten viranomaistensa alaisuudessa.

2. Kansalliset viranomaiset siirtävät joukkojensa ja henkilöstönsä operatiivisen ja taktisen johdon ja/tai valvonnan EU:n operaation komentajalle, jolla on oikeus siirtää toimivaltaansa toiselle henkilölle.

3. Montenegrolla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin operaatioon osallistuvilla Euroopan unionin jäsenvaltioilla operaation päivittäisessä toteuttamisessa.

4. EU:n operaation komentaja voi Montenegroa kuultuaan milloin tahansa pyytää Montenegron osuuden pois vetämistä.

5. Montenegro nimeää johtavan sotilasedustajan, joka edustaa sen kansallista sotilasosastoa EU:n sotilaallisessa kriisinhallintaoperaatiossa. Johtava sotilasedustaja neuvottelee EU:n joukkojen komentajan kanssa kaikista operaatioon vaikuttavista asioista ja vastaa Montenegron osaston päivittäisestä kurinpidosta.

11 artikla

Rahoitusnäkökohdat

1. Montenegro vastaa kaikista operaatioon osallistumiseensa liittyvistä kustannuksista, jolleivät kustannukset kuulu yhteisesti rahoitettaviin tämän sopimuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa oikeudellisten välineiden sekä Euroopan unionin sellaisten operaatioiden yhteisten kustannusten rahoituksen hallinnointijärjestelmän perustamisesta, joilla on sotilaallista merkitystä tai merkitystä puolustuksen alalla, 18 päivänä joulukuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/975/YUTP ([1]) (Athene) mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 12 artiklan soveltamista.

2. Jos operaation toteuttamisvaltiosta tai -valtioista oleville luonnollisille tai oikeushenkilöille aiheutuu kuolema, loukkaantuminen, vahinko taikka menetys, Montenegro maksaa korvauksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa joukkojen asemaa koskevassa sopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti, jos sen on todettu olevan vastuussa tapahtumasta.

([1]) EUVL L 345, 23.12.2008, s. 96.

12 artikla

Yhteisiin kustannuksiin osallistuminen

1. Montenegro osallistuu EU:n sotilaallisen kriisinhallintaoperaation yhteisten kustannusten rahoittamiseen.

2. Montenegron rahoitusosuus toimintaa koskevasta talousarviosta lasketaan soveltaen seuraavista kaavoista sitä, joka johtaa pienempään määrään:

a) se osuus yhteisistä kustannuksista, joka määritellään suhteessa Montenegron BKTL:n osuuteen kaikkien operaation yhteisiin kustannuksiin osallistuvien valtioiden BKTL:ien kokonaismäärästä; tai

b) se osuus yhteisistä kustannuksista, joka määritellään suhteessa Montenegrosta operaatioon osallistuvan henkilöstön lukumäärän osuuteen kaikkien operaatioon osallistuvien valtioiden henkilöstön kokonaismäärästä.

Jos Montenegro lähettää henkilöstöä vain operaatioesikuntaan tai joukkojen esikuntaan, ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaista kaavaa sovellettaessa käytetään perusteena Montenegron henkilöstön osuutta kyseisen esikunnan henkilöstön kokonaismäärästä. Muissa tapauksissa perusteena käytetään Montenegron lähettämän henkilöstön lukumäärän suhdetta operaation koko henkilöstön lukumäärään.

3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, Euroopan unioni vapauttaa periaatteessa Montenegron yksittäisen EU:n sotilaallisen kriisinhallintaoperaation yhteisiin kustannuksiin osallistumisesta, kun:

a) Euroopan unioni päättää, että Montenegro tarjoaa operaation voimavaroihin merkittävän osuuden, joka on operaation kannalta keskeinen; tai

b) Montenegron BKTL henkeä kohti ei ylitä minkään Euroopan unionin jäsenvaltion BKTL:ää henkeä kohti.

Päätöksessä 2008/975/YUTP säädetyn hallinnoijan ja Montenegron toimivaltaisten hallintoviranomaisten välillä sovitaan järjestelystä, jossa määrätään muun muassa seuraavista asioista:

a) kyseessä oleva määrä;

b) rahoitusosuuden maksamista koskevat järjestelyt;

c) tilintarkastusmenettely.

IV JAKSO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

13 artikla

Sopimuksen täytäntöönpanojärjestelyt

Tämän sopimuksen täytäntöönpanon edellyttämistä teknisistä ja hallinnollisista järjestelyistä sovitaan korkean edustajan ja Montenegron asianomaisten viranomaisten välillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan 5 kohdan ja 12 artiklan 4 kohdan soveltamista.

14 artikla

Noudattamatta jättäminen

Mikäli osapuoli ei noudata tässä sopimuksessa määrättyjä velvollisuuksiaan, toisella osapuolella on oikeus saattaa tämä sopimus päättymään ilmoittamalla asiasta kirjallisesti kuukautta edeltäkäsin.

15 artikla

Riitojen ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvät riidat ratkaistaan osapuolten välillä diplomaattisin keinoin.

16 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen voimaantuloa varten tarvittavat sisäiset oikeudelliset menettelyt on saatettu päätökseen.

2. Tätä sopimusta sovelletaan väliaikaisesti sen allekirjoittamispäivästä alkaen.

3. Tätä sopimusta tarkastellaan uudelleen säännöllisesti.

4. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisen kirjallisen sopimuksen perusteella.

5. Kumpi tahansa osapuoli voi sanoa tämän sopimuksen irti toiselle osapuolelle annetulla kirjallisella irtisanomisilmoituksella. Irtisanominen tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun toinen osapuoli on vastaanottanut ilmoituksen.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenätoisena päivänä helmikuuta vuonna kaksituhattayksitoista kahtena englanninkielisenä kappaleena.

Euroopan unionin puolesta *Montenegron puolesta*

JULISTUSTEN TEKSTI

EUROOPAN UNIONIN JÄSENVALTIOITA KOSKEVA TEKSTI:

”Ne Euroopan unionin jäsenvaltiot, jotka soveltavat Euroopan unionin neuvoston päätöstä, joka koskee sellaista EU:n kriisinhallintaoperaatiota, johon Montenegro osallistuu, pyrkivät omien oikeusjärjestelmiensä mukaisissa rajoissa mahdollisuuksien mukaan luopumaan esittämästä Montenegrolle korvausvaatimuksia, jotka perustuvat niiden lähettämän henkilöstön jäsenen loukkaantumiseen tai kuolemaan taikka sellaisen omaisuuden vahingoittumiseen tai menetykseen, jonka ne omistavat ja jota EU:n kriisinhallintaoperaatio käyttää,

— jos loukkaantumisen, kuoleman, vahingon tai menetyksen on aiheuttanut Montenegrosta olevan henkilöstön jäsen suorittaessaan tehtäviään EU:n kriisinhallintaoperaation yhteydessä, paitsi jos on kyse törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä,

— tai jos loukkaantuminen, kuolema, vahinko tai menetys on aiheutunut Montenegron omistaman omaisuuden käyttämisestä edellyttäen, että sitä on käytetty operaation yhteydessä, ja lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse kyseistä omaisuutta käyttävän Montenegrosta olevan EU:n kriisinhallintaoperaation henkilöstön jäsenen törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä.”

MONTENEGROA KOSKEVA TEKSTI:

”Montenegro, joka soveltaa EU:n kriisinhallintaoperaatiota koskevaa EU:n neuvoston päätöstä, pyrkii oman oikeusjärjestelmänsä mukaisissa rajoissa mahdollisuuksien mukaan luopumaan vaatimuksista EU:n kriisinhallintaoperaatioon osallistuvaa valtiota kohtaan Montenegron henkilöstön jäsenen loukkaantumisen tai kuoleman johdosta taikka sellaisen omaisuuden vahingoittumisen tai menetyksen vuoksi, jonka se omistaa ja jota EU:n kriisinhallintaoperaatio käyttää,

— jos loukkaantumisen, kuoleman, vahingon tai menetyksen on aiheuttanut henkilöstön jäsen suorittaessaan tehtäviään EU:n kriisinhallintaoperaation yhteydessä, paitsi jos on kyse törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä,

— tai jos loukkaantuminen, kuolema, vahinko tai menetys on aiheutunut EU:n kriisinhallintaoperaatioon osallistuvien valtioiden omistaman omaisuuden käyttämisestä edellyttäen, että sitä on käytetty operaation yhteydessä, ja lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse kyseistä omaisuutta käyttävän EU:n kriisinhallintaoperaation henkilöstön jäsenen törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisesta laiminlyönnistä.”